

Seria HARRY HOLE

Fantoma trecutului

Călăul

Steaua Diavolului

Mântuitorul

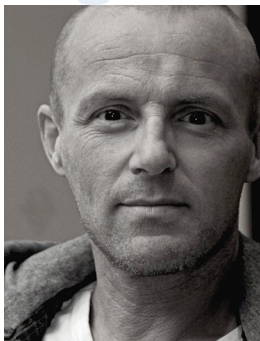
Omul de zăpadă

Leopardul

PREMII

SERIA Harry Hole a primit:

- **Premiul pentru cel mai bine vândut roman în Norvegia, în anul 2000;**
- **Premiul pentru cel mai bun thriller norvegian al tuturor timpurilor;**
- **Premiul Clubului Cărții din Norvegia pentru „Cel mai bun roman al anului“, 2007, 2008;**
 - **Premiul Asociației Librarilor din Norvegia, 2004, 2007;**
 - **Premiul special din partea Asociației Finlandeze a Scriitorilor de Thrillere, 2007;**
 - **William Nygaard Bursary 2002;**
 - **The Glass Key pentru „Cel mai bun thriller nordic al anului“, 1998;**
 - **Riverton Prize pentru „Cel mai bun thriller nordic al anului“, 1997;**
 - **Nominalizat pentru CWA International Dagger 2009.**

JO NESBØ este muzician, compozitor, economist și unul dintre cei mai de succes scriitori de thrillere din Norvegia. S-a născut la Oslo și a absolvit Școala de Economie din Norvegia. Deși este cunoscut pe plan internațional pentru seria de romane care îl au ca protagonist pe detectivul Harry Hole, Nesbø este și vocalistul trupei norvegiene de rock Di Derre.

Drepturile de ecranizare ale romanului *Omul de zăpadă* au fost achiziționate de Working Title Films

JO NESBØ

CĂLĂUL

ROMAN NOMINALIZAT
LA EDGAR AWARD 2010

Traducere din limba engleză
LORENA MIHĂEȘ

CITEȘTE ÎN AVANPREMIERĂ
PRIMELE TREI CAPITOLE!

editura rao

Carte legată, cu supracopertă

12,5 x 20 cm

480 pagini

xxxxx lei

JO NESBØ

Sorgenfri

© Jo Nesbø, 2002

Publicată prin înțelegere cu Salomonsson Agency

Toate drepturile rezervate

Editura RAO

Grupul Editorial RAO

Str. Turda nr. 117-119, București, România

Tel./fax: (021) 224 12 31; 031 2286 205

office@raobooks.com

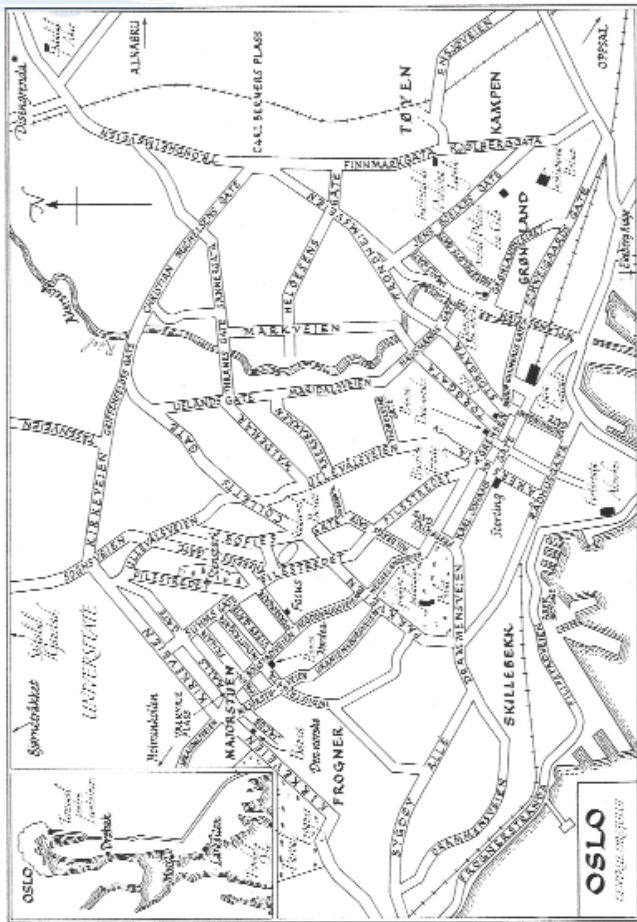
www.raobooks.com

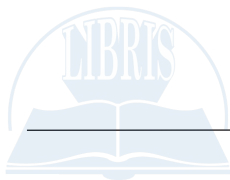
www.rao.ro

ISBN 978-606-8251-48-6

PARTEA ÎNTÂI

1

PLANUL

Voi muri. Și nu are nici o logică. Nu ăsta era planul, cel puțin nu ăsta era planul meu. E posibil să mă fi îndreptat în această direcție fără să îmi dau seama. Nu ăsta era planul meu. Planul meu era mai bun. Planul meu avea logică.

Mă uit la țeava pistolului și știu că de acolo va veni. Solul morții. Luntrașul. Un ultim râset. Lumina de la capătul tunelului e posibil să fie o flacără. O ultimă lacrimă. Noi doi, tu și eu, am fi putut să avem o viață bună. Dacă am fi urmat planul. Un ultim gând. Cu toții ne întrebăm care este sensul vieții, dar nimeni nu se întreabă care este sensul morții.

2

ASTRONAUTUL

Bătrânul îi amintea lui Harry de un astronaut. Cu pașii lui mici și caraghioși, cu mișcări țepene, cu ochii negri, lipsiți de viață și cu pantofii pe care îi târșăia pe parchet. De parcă s-ar fi temut să nu piardă contactul cu solul și să plutească în spațiu.

Harry se uită la ceasul de pe peretele alb de deasupra intrării. 15.16. Pe fereastră, în Bogstadveien, se zărea mulțimea grăbită de vinerea. Soarele jos de octombrie se reflectă în oglinda unei mașini care dispăru în vârtejul orelor de vârf.

Harry se concentrează asupra bătrânului. Pălărie și pardesiu gri, elegant, dar care avea mare nevoie să fie curățat. Dedesubt: o vestă de tweed, cravată și pantaloni gri cu o

—dungă perfectă. Pantofi lustruiți. Unul dintre acei pensionari de care se pare că e plin Majorstuenul. Nu era o simplă bănuială. Harry știa că avea optzeci și unu de ani și fusese vânzător de haine. Trăise toată viața în Majorstuen, în afară de o perioadă petrecută la Auschwitz în timpul războiului. Iar genunchii țepeni erau rezultatul unei căzături de pe o punte în Ringveien, pe unde trecea în vizitele zilnice la fiica sa. Impresia de păpușă mecanică era accentuată de faptul că brațele erau îndoite perpendicular la coate și aplecate în față. De brațul drept îi atârna un baston cafeniu, iar în mâna stângă avea un cec pe care îl ținea întins spre tânărul cu păr tuns scurt de la ghișeul numărul 2. Harry nu putea să vadă fața casierului, dar știa că îl privește pe bătrân cu un amestec de compătimire și iritare.

Se făcuse 15.17 acum și veni în cele din urmă și rândul lui August Schulz.

Stine Grette stătea la ghișeul numărul 1, numărând 730 de coroane norvegiene unui băiat cu pălărie albastră de lână care tocmai îi înmânase un ordin de plată. Diamantul de pe inelarul de la mâna stângă strălucea de fiecare dată când punea câte o bancnotă pe tejghea.

Harry nu putea să vadă, dar știa că în fața ghișeului numărul 3 stătea o femeie cu un cărucior pe care îl legăna, probabil ca să-și abată gândurile, deoarece copilul dormea. Femeia aștepta să fie servită de *fru* Brønne care îi explica cu voce tare unui bărbat la telefon că nu poate să extragă bani

din contul unei alte persoane decât dacă aceasta a semnat o procură. Îi spuse de asemenea că ea lucra la bancă, pe când el nu, așa că acestea fiind zise poate că ar trebui să termine conversația aici.

În acel moment, ușa se deschise și doi bărbați, unul înalt și unul scund, purtând salopete la fel, intrară în bancă. Stine Grette își ridică privirea. Harry își verifică ceasul și începu să numere. Bărbații se duseră înspre colțul unde se afla Stine. Bărbatul înalt mergea de parcă ar fi sărit peste niște băltoace, iar cel scund pășea ca și cum avea mai mulți mușchi decât putea duce. Băiatul cu pălărie albastră se întoarse încet și se îndreptă spre ușă, așa de preocupat de numărutul banilor încât nu-i zări pe cei doi bărbați.

– Bună, zise cel înalt către Stine, trântind o geantă neagră pe tejghea.

Cel scund își împinse ochelarii de soare la loc pe nas, înaintă și puse o geantă identică lângă cealaltă.

– Banii! ceru el cu o voce pițigăiată. Deschide ușa!

Și, ca și cum ar fi apăsât pe butonul de pauză, orice mișcare încetă în bancă. Singurul indiciu că timpul nu se oprise în loc era traficul de dincolo de fereastră. Și limba ceasului de pe perete care arăta acum că trecuseră zece secunde. Stine apăsă un buton de sub tejghea. Se auzi un zumzet de aparatură electronică și bărbatul scund ținu ușa de la tejghea lipită de perete cu genunchiul.

– La cine e cheia? întrebă el. Repede, nu avem toată ziua la dispoziție!

– Helge! strigă Stine peste umăr.

– Ce e?

Vocea venea de dincolo de ușa deschisă a singurului birou din bancă.

– Avem vizitatori, Helge!

Își făcu apariția un bărbat cu papion și ochelari de citit.

– Acești domni doresc să deschizi ATM-ul, Helge, continuă Stine.

Helge Klementsens se uită fără să înțeleagă la cei doi bărbați îmbrăcați în salopete care trecuseră acum de partea cealaltă a teșghelei. Bărbatul înalt se uita nervos la ușa de la intrare, în timp ce cel scund stătea cu privirea lipită de șeful de sucursală.

– A, da, bineînțeles, zise Helge de parcă tocmai și-ar fi amintit o întâlnire ratată, și izbucni în hohote de râs.

Harry nu se mișcă deloc; pur și simplu își lăsă privirea să absoarbă fiecare detaliu al mișcărilor și gesturilor lor. Douăzeci și cinci de secunde. Continuă să privească ceasul de deasupra ușii, dar văzu din colțul ochilor cum șeful de sucursală descuie ATM-ul din interior și scoate două containere lunguiete de metal pe care le dădu celor doi bărbați. Totul se derulă cu viteză și în tăcere. Cinci-zeci de secunde.

– Astea sunt pentru tine, moșule!

Bărbatul cel scund scosese două containere similare din geantă și i le întinse lui Helge. Șeful de sucursală înghiți în sec, dădu din cap, le luă și le introduse în ATM.

– Sfârșit de săptămână plăcut! Îi ură cel scund, îndreptându-și spatele și apucând geanta.

Un minut și jumătate.

– Nu așa de repede, interveni Helge.

Bărbatul cel scund pufni.

Harry își supse obrații și încercă să se concentreze.

– Chitanța... zise Helge.

O clipă îndelungată cei doi bărbați se holbară la șeful de sucursală scund și cu păr cărunt. Apoi cel scund începu să râdă. Un râs tare și strident, aproape isteric, așa cum râd pe benzile derulate cu viteză.

– Doar nu credeai că o să plecăm fără să-ți dăm nici o semnătură, nu-i așa? Doar nu o să ne dai două milioane fără chitanță!

– Ei, zise Helge. Unul din voi aproape că a uitat săptămâna trecută.

– Sunt mulți tipi noi la livrări, zise cel scund, în timp ce el și Helge semnară și schimbară între ei formularele galbene și roz.

Harry așteptă să se închidă din nou ușa de la intrare apoi se mai uită o dată la ceas. Două minute și zece secunde.

Văzu prin geamul de la ușă cum duba albă a firmei de securitate Nordea se îndepărtează.

În bancă, oamenii își reluară discuțiile. Nu era nevoie să numere, cu toate astea Harry numără. Șapte. Trei în spatele teighelei și patru în față, cu tot cu copil și bărbatul în salopetă care tocmai intrase și care stătea lângă masa din mijlocul încăperii scriindu-și numărul de cont pe un ordin de plată. Harry știa că e pentru Sunshine Tours.

- Bună ziua, zise August Schulz și se îndreptă spre ușă. Era 15.21 și zece secunde și în acea clipă începu totul.

Când ușa se deschise, Harry văzu capul lui Stine Grette răsărind dintre hârtoage și coborând la loc. Apoi își ridică iar capul, de data asta mai încet. Harry își îndreptă atenția spre ușa de la intrare. Bărbatul care intrase deja își trăsesese fermoarul de la salopetă și scosese un AG₃ negru-verzui. O cagulă de un albastru-închis îi acoperea complet fața lăsându-i să se vadă doar ochii. Harry începu să numere de la zero.

Cagula începu să se miște acolo unde ar fi trebuit să fie gura, precum o păpușă de mărimea lui Bigfoot:

- Acesta e un jaf. Să nu miște nimeni!

Nu ridicase vocea, dar în clădirea mică a băncii se auzi de parcă ar fi tras cu un tun. Harry se uită cercetător la Stine. Deasupra zumzetului îndepărtat al mașinilor, auzi zgomotul de metal uns când bărbatul încercă pistolul. Ea își lăsă umărul stâng în jos cu o mișcare aproape imperceptibilă.

„Ce față curajoasă! se gândi Harry. Sau poate doar înspăimântată de moarte.“ Aune, profesorul de psihologie de la Academia de Poliție din Oslo, le spusese că, atunci când oamenii sunt foarte speriați, nu mai gândesc și reacționează după cum au fost programați. Cei mai mulți dintre cei care lucrează la bancă apasă pe butonul de alarmă aproape în stare de șoc, susținea Aune, citând rapoartele de după jafuri în care mulți nu își mai aminteau dacă activaseră alarma sau nu. Fuseseră pe pilot automat. La fel cum cel care jefuiește banca e programat să împuște pe oricine încercă să-l oprească, spunea Aune. Cu cât e mai înspăimântat un hoț, cu atât sunt mai puține șanse să fie oprit. Harry rămase nemișcat, încercând să privească în ochii jefuitorului. Albaștri.

Hoțul desfăcu o sacoșă neagră și o aruncă pe tejghea. Bărbatul în negru făcu trei pași în spate spre ușa de la tejghea, se cățără peste ea și se așeză chiar în spatele lui Stine care stătea nemișcată cu o privire lipsită de expresie. Bine, se gândi Harry. Cunoaște instrucțiunile; nu-l provoacă pe jefuitor cu privirea.

Bărbatul îndreptă țeava puștii spre gâtul lui Stine, se aplecă în față și-i șopti ceva la ureche.

Aceasta nu intrase încă în panică, dar Harry văzu cum i se ridică pieptul; silueta ei fragilă părea că abia mai poate să respire pe sub bluza care acum i se lipise de corp. Cincizeci de secunde.

Tuși. O dată. De două ori. În cele din urmă corzile ei vocale prinseră viață:

- Helge. Cheile de la ATM.

Avea vocea răgușită, complet de nerecunoscut în comparație cu vocea care zisese aproape aceleași cuvinte cu trei minute mai devreme.

Harry nu-l vedea, dar știa că Helge auzise ce spusese jefuitorul și stătea deja în pragul ușii biroului.

- Repede, sau altfel...

Abia dacă i se putea auzi vocea și în pauza care urmă nu se mai auzi în bancă decât zgomotul tălpilor lui August Schulz pe parchet, ca niște perii fâșâind pe pielea unei tobe într-o mișcare extrem de înceată.

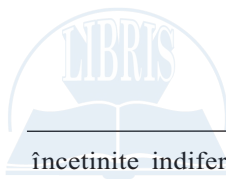
- ... o să mă împuște.

Harry se uită pe geam. De obicei era o mașină afară cu motorul pornit, dar acum nu vedea nici una. Doar o imagine estompată de oameni și mașini care treceau.

- Helge...

Vocea ei îl implora.

„Haide, Helge“, îl îndemnă Harry. Știa destule și despre bătrânul șef de sucursală. Harry știa că are doi pudeli de rasă pură, o soție și o fiică lăsată însărcinată și părăsită care îl așteptau acasă. Acestea făcuseră bagajele și urmau să plece la cabana lor de la munte de îndată ce Helge se întorcea acasă. Chiar în această clipă, Helge se simți ca și cum s-ar fi cufundat sub apă, ca într-un vis în care toate mișcărilor sunt

încetinite indiferent cât de tare ai încerca să te grăbești. Apoi acesta intră în raza vizuală a lui Harry. Hoțul rotise scaunul lui Stine ca să fie în spatele ei, iar acum stătea față în față cu Helge. Precum un copil înspăimântat care trebuie să hrănească un cal, Helge se trase înapoi și-i întinse mănunchiul de chei cu brațul încordat la maximum. Bărbatul mascat șopti ceva la urechea lui Stine și întoarse arma spre Helge, care făcu doi pași șovăitori în spate.

Stine își drese glasul:

– Zice să descui ATM-ul și să pui banii în sacoșa neagră.

În stare de șoc, Helge se holbă la arma îndreptată spre el.

– Ai douăzeci și cinci de secunde înainte să tragă. Nu în tine. În mine. Helge deschise și închise gura de parcă ar fi vrut să spună ceva.

– Acum, Helge, continuă Stine.

Trecuseră treizeci de secunde de când începuse jaful. August Schulz aproape că ajunsese la ușa din față. Șeful de sucursală căzu în genunchi în fața ATM-ului și se uita la mănunchiul de chei. Erau patru.

– Mai sunt douăzeci de secunde, răsună vocea lui Stine.

„Secția de poliție din Majorstuen“, se gândi Harry. Mașinile de patrulă sunt pe drum. La opt cvartale distanță. Ora de vârf de vinerea.

Cu degete tremurătoare, Helge scoase o cheie și o băgă în închizătoare. Se blocă la jumătatea drumului. Apăsă mai tare.

– Șaptesprezece.

– Dar... începu el.

– Cincisprezece.

Helge trase cheia și încercă alta. Intră, dar nu se roti.

– Doamne...

– Treisprezece... Folosește-o pe cea cu dungă verde, Helge.

Klementsens se uită la mănunchiul de chei de parcă le-ar fi văzut pentru prima oară.

– Unsprezece.

A treia cheie intră în încuietoare. Și se învârti. Deschise ușa și se întoarse către Stine și către bărbat.

– A mai rămas o încuietoare de deschis.

– Nouă! țipă Stine.

Helge suspină în timp ce pipăia marginile zimțate ale cheilor, pentru că nu mai era în stare să vadă, și folosea marginile ca un fel de alfabet Braille care putea să-i spună care e cheia bună.

– Șapte.

Harry ascultă atent. Încă nu se auzeau sirenele poliției. August Schulz apucă mânerul ușii de la intrare.

Se auzi un zgomot metalic: mănunchiul de chei căzuse pe podea.

– Cinci, șopti Stine.

Ușa se deschise și sunetele străzii invadară banca. Harry se gândi că aude din bancă lamentările obișnuite. Se auzi ceva. Sirenele poliției. Apoi ușa se închise.

– Doi, Helge!

Harry închise ochii și numără până la doi.

– Am reușit! Era strigătul lui Helge. Descuiase a doua încuietoare, iar acum stătea aplecat, trăgând de containerele pline. Stai să scot banii. Am...

Fu întrerupt de zgomotul pătrunzător. Harry se uită în cealaltă parte a băncii unde se afla o femeie uitându-se cu groază la infractorul nemișcat care ținea pistolul lipit de gâtul lui Stine. Aceasta clipi de două ori și arătă imperceptibil cu capul către cărucior în timp ce plânsetul copilului se auzi și mai tare.

Helge fu cât pe ce să cadă pe spate când scoase primul container. Trase sacoșa neagră. În șase secunde o umpluse cu bani. Klementsensen trase fermoarul sacoșei așa cum i se spusese și rămase lângă teighea. Totul se comunica prin Stine; vocea ei suna surprinzător de calm acum.

Un minut și trei secunde. Jaful se terminase. Banii erau în sacoșă. În câteva momente, va sosi prima mașină de poliție. În patru minute, alte mașini de poliție vor bloca eventualele ieșiri din jurul băncii. Cu siguranță că fiecare celulă din corpul hoțului striga că e vremea să dispară. Dar apoi se întâmplă ceva ce Harry nu putu să înțeleagă. Pur și simplu nu avea nici o logică. În loc să fugă, hoțul roti

scaunul în care stătea Stine ca să stea față în față cu ea. Se aplecă și-i șopti ceva la ureche. Harry clipi din ochi. Va trebui să meargă să-și facă un control la ochi zilele astea. Cu toate astea, văzu ce se întâmplă. Ea îl privea pe călăul fără față; iar chipul ei trecea printr-o transformare lentă și treptată pe măsură ce înțelegea sensul cuvintelor pe care acesta i le șoptea. Sprâncenele ei subțiri și arcuite formau două litere s deasupra ochilor care păreau acum că îi ies din cap; buza de sus i se răsucise în afară, iar colțurile gurii se lăsaseră în jos într-un rânjet grotesc. Copilul se oprise din plâns la fel de repede cum începuse. Harry trase puternic aer în piept. Pentru că știa. Era un stop-cadru, o imagine de maestru. Doi oameni surprinși pentru o fracțiune de secundă în timp ce unul din ei îi anunța celuilalt sentința la moarte; fața mascată la două mâini distanță de victima nepu-tincioasă. Călăul și victima lui. Arma e îndreptată spre gâtul ei de care era agățat un medalion mic de aur în formă de inimă pe un lănțișor subțire. Harry nu poate să vadă, și totuși îi simte pulsul sub pielea subțire.

O tânguire mută. Harry ciulește urechile. Nu sunt sirenele poliției totuși, e doar telefonul care sună în încăperea de alături.

Bărbatul mascat se întoarce și se uită în camera de supraveghere agățată de tavan, în spatele tejghelelor. Ridică o mână cu cele cinci degete într-o mânușă neagră, apoi închide palma și întinde doar degetul arătător. Șase degete.

Cu șase secunde prea mult. Se întoarce spre Stine din nou, apucă arma cu ambele mâini, o ridică la nivelul șoldului și apoi îndreaptă țeava spre capul ei. Are picioarele depărtate ușor ca să opună rezistență reculului. Telefonul continuă să sune. Un minut și douăsprezece secunde. Inelul cu diamant sclipește în timp ce Stine ridică puțin mâna ca și cum ar face cuiva la revedere.

E exact 15.22.22 când acesta apasă pe trăgaci. Se aude un zgomot răsunător. Scaunul lui Stine e împins în spate în timp ce capul îi dansează pe gât ca al unei păpuși de cârpe stricate. Apoi scaunul cade pe spate. Se aude o bufnitură, iar capul ei se lovește de marginea unui birou. Harry nu o mai poate vedea, la fel cum nu mai poate vedea afișul care face reclamă la noua schemă de pensii Nordea lipit deasupra tejghelei, pe porțiunea unde e geamul, acum devenit roșu. Nu aude decât telefonul care sună insistent și supărător. Bărbatul mascat ia sacoșa. Harry trebuie să se hotărăască. Hoțul sare peste tejghea. Harry se hotărăște. Cu o mișcare rapidă, sare de pe scaun. Șase pași. Ajunge. Și ridică receptorul:

– Spune.

În pauza care urmează, aude sunetul sirenei poliției la televizorul din sufragerie, o melodie pop pakistaneză din vecini și, pe scări, pași greoi, probabil ai lui *friu* Madsen. Apoi se aude un râs cristalin la celălalt capăt. E râsul unei persoane pe care nu a mai văzut-o de mult. Ca șaptezeci la

sută din trecutul lui Harry, care se întoarce la el din când în când, sub forma unor zvonuri vagi sau a unor minciuni complete.

- Tot ca un macho vorbești, Harry?
- Anna?
- Ai ghicit, Harry.

Harry simți o căldură în stomac, de parcă ar fi băut whisky. De parcă. Văzu în oglindă o poză de pe celălalt perete. El și Sis într-o vacanță de vară, demult, în Hvitsten, când erau mici. Zâmbeau așa cum zâmbesc copiii atunci când încă mai cred că nu li se poate întâmpla nimic rău.

- Și cu ce te ocupi duminica seara, Harry?
- Ei...

Harry își auzi propria voce imitând-o pe a ei. Puțin cam profundă, puțin cam târăgănată. Nu o făcu intenționat. Nu de data asta. Tuși și zise pe un ton mai neutru:

- Ce fac oamenii de obicei.
- Și anume?
- Se uită la filme video.